

Aktuelle emner – Danmark

NFSP-møde i Finland, november 2011

- Der var valg til folketinget i Danmark i september 2011. Resultatet af valget blev, at den borgerlige regering (partierne Venstre og de Konservative med støttepartiet Dansk Folkeparti) mistede regeringsmagten. I stedet har vi fået en regering sammensat af tre partier: Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, De Radikale. Venstrefløjspartiet Enhedslisten er støtteparti. Den nye statsminister er socialdemokraten Helle Thorning Schmidt.
Regeringsdannelsen var en lang og besværlig proces, fordi der skulle opnås enighed mellem tre partier (De Radikale er meget mere borgerlige på de økonomiske emner end de to andre partier) samtidig med at regeringsgrundlaget skulle accepteres af Enhedslisten.
På de værdipolitiske spørgsmål (f.eks. indvandring, uddannelse, fattigdomsbekæmpelse) er regeringsgrundlaget et opgør med den gamle, borgerlige regerings politik. På de vigtige samfundsøkonomiske områder (f.eks. finanspolitik, skattepolitik) ligger den nye regerings politik tættere på den gamle regerings politik.
Det betyder, at der stadig er lagt op til store og langvarige besparelser på den offentlige sektor.
- Folketingsvalget blev afholdt på en af de dage, hvor Danmarks Lærerforening havde kongres. Dagen før valget blev vores kongres suspenderet, og vi samlede politikere fra næsten alle partier til et valg møde, hvor kandidaterne kunne præsentere deres skole- og uddannelsespolitik og svare på spørgsmål fra de kongresdelegerede. Flere af de politikere, der siden kom i regering, talte varmt for at sikre forbedringer i skolen – f.eks. ved at mene, at lærere skal være særligt uddannede (liniefagsuddannede) i de fag, de underviser i i skolen. Det mest markante synspunkt var måske, et udsagn om, at tiden er inde til at gennemreformere og skabe "en ny nordisk skole".
- Den nye regering har ændret en hel del i ministeriernes struktur. Folkeskolen er henført til et nyt "Børne- og folkeskoleministerium". De fleste af de andre områder fra det gamle undervisningsministerium er nu henført til "Uddannelsesministeriet". Det er endnu ikke helt afklaret hvor voksenspecialundervisningen og den særlige ungdomsuddannelse bliver placeret. Den nye minister i Børne- og Folkeskoleministeriet er socialdemokraten Christina Antorini. Der er endnu ikke fremsat konkrete forslag til større ændringer i skolen.
- I Danmark er der i 2010-2011 nedlagt 3000 lærerstillinger (ud af ca. 60.000) på grund af besparelser. Samtidig er der sket mange struktur og organisationsændringer i skoleverdenen. Skoler er blevet nedlagt, skoler er blevet lagt sammen til større enheder, der er etableret fælles ledelse for flere skoler, m.m.
- Kort tid før folketingsvalget etablerede den gamle regering et "frikommune-forsøg". Det betyder at et antal kommuner (ca. 10) får mulighed for at få dispensation fra lovgivningen på alle områder, som de mener kan sikre en bedre, billigere og mere ubureaukratisk opgaveløsning. De kan dog ikke få dispensationer, der forringer borgernes retssikkerhed. En række kommuner har søgt om dispensationer på skoleområdet – f.eks. til at etablere større klasser, fravige folkeskolelovens bestemmelser om årgangsopdelte klasser, og meget andet. Den nye regering har dog udsat

frikommuneforsøget. Hvornår forsøget går i gang (eller om det overhovedet går i gang) vides ikke endnu.

- Den nye regerings forslag til finanslov for 2012 indeholder ikke mange direkte forbedringer for folkeskolerne. Der lægges dog op til at afsætte et mindre beløb (6 mio.) til oprettelse af et videnscenter for specialundervisning. Og så er der stillet forslag om at fremrykke nogle offentlige investeringer i infrastruktur og offentlige bygningsarbejder, som måske også kan komme skolerne til gode.
- Inklusion er fortsat det mest centrale emne i den danske debat om skolen og specialundervisningen. Mange kommuner opfatter inklusion som en måde at spare penge på, fordi man tror, at man kan undvære de dyreste specialpædagogiske indsatser. Men i pædagogiske kredse (lærere, ledere, læreruddannelserne, forskere) er der efterhånden den almindelige opfattelse, at inklusion repræsenterer et positivt menneskesyn og at det derfor er ønskeligt – men at den ikke kan gennemføres som bespareelsesprojekt. En del folketingspolitikere er ved at være enige i dette synspunkt, selv om mange (også Danmarks Lærerforening) mener at inklusion på lang sigt måske kan give en bedre resurseudnyttelse og dermed spare penge til specialundervisning. Den økonomiske virkelighed bevirker dog, at mange kommuner stadig ser inklusion som en sparemulighed her og nu.
- Danmarks Lærerforening havde planer om at gennemføre en konference i september, hvor vi ville præsentere politikerne for vores forslag til, hvordan vi mener inklusionen bør gribes an. På grund af folketingsvalget kunne vi ikke gennemføre den type konference – i stedet gennemførte vi en konference om inklusion med deltagelse af forskellige forskere. Danmarks Lærerforening er nu ved at forsøge at etablere et samarbejde med den nye regering, der skal sikre, at foreningen tages med på råd, når skole spørgsmål skal behandles i Folketinget.
- Meget tyder på, at den nye regering vil gennemføre såkaldte 3-parts-drøftelser med arbejdsmarkedets parter (dvs. drøftelser med deltagelse af arbejdsgiverorganisationer, arbejdstagerorganisationer og regeringen). Disse drøftelser har til formål at forpligte alle tre parter til løsninger, der kan sikre arbejdsmarkedsreformer og en bedre offentlig økonomi. Det forventes at efter- og videreuddannelsesmulighederne for arbejdstagerne bliver en central del af disse drøftelser.